

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

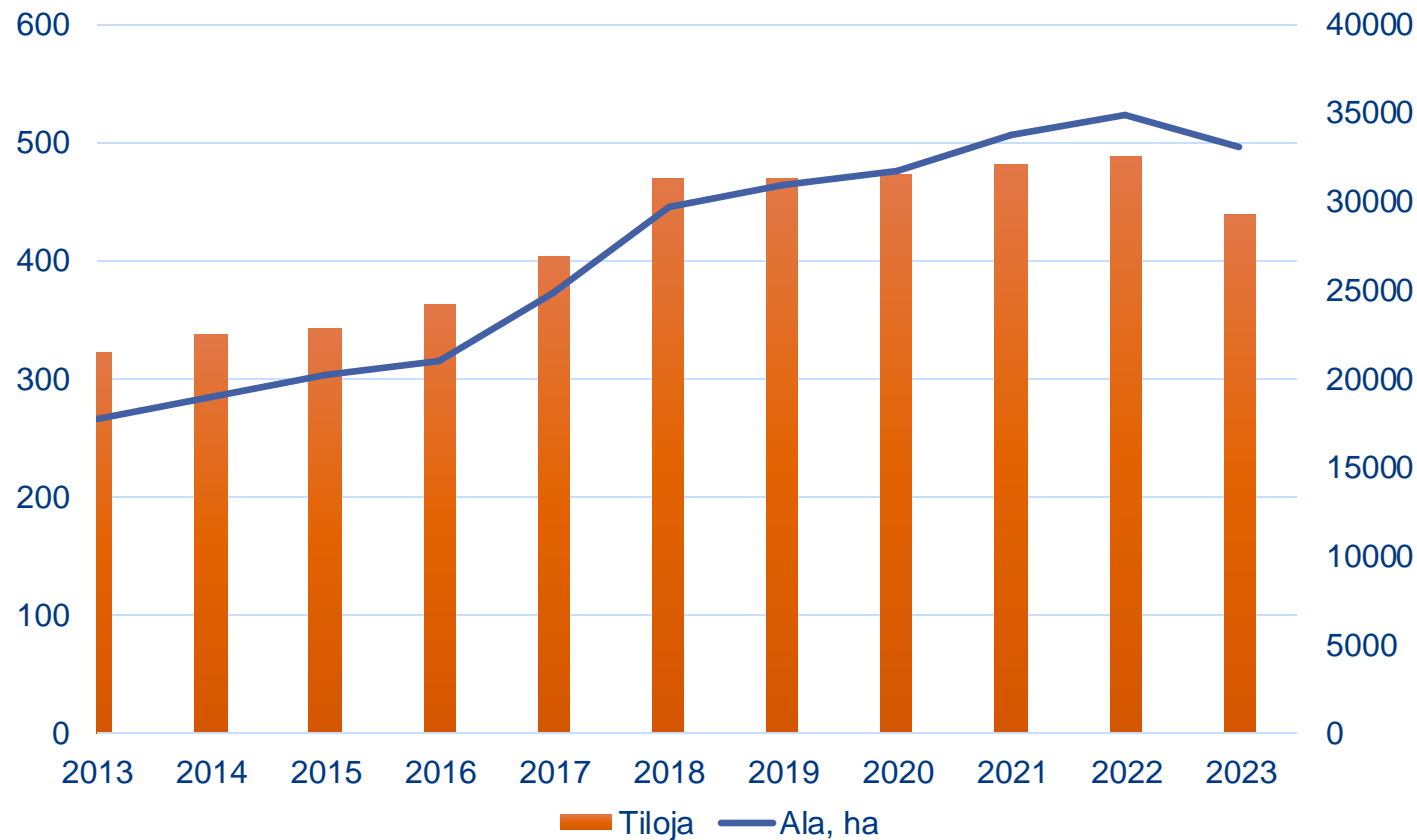
Varsinais-Suomen ELY-keskuksen luomutiimin terveisiä

Teija Nielsen

Luomusitoumus 22.1.2024

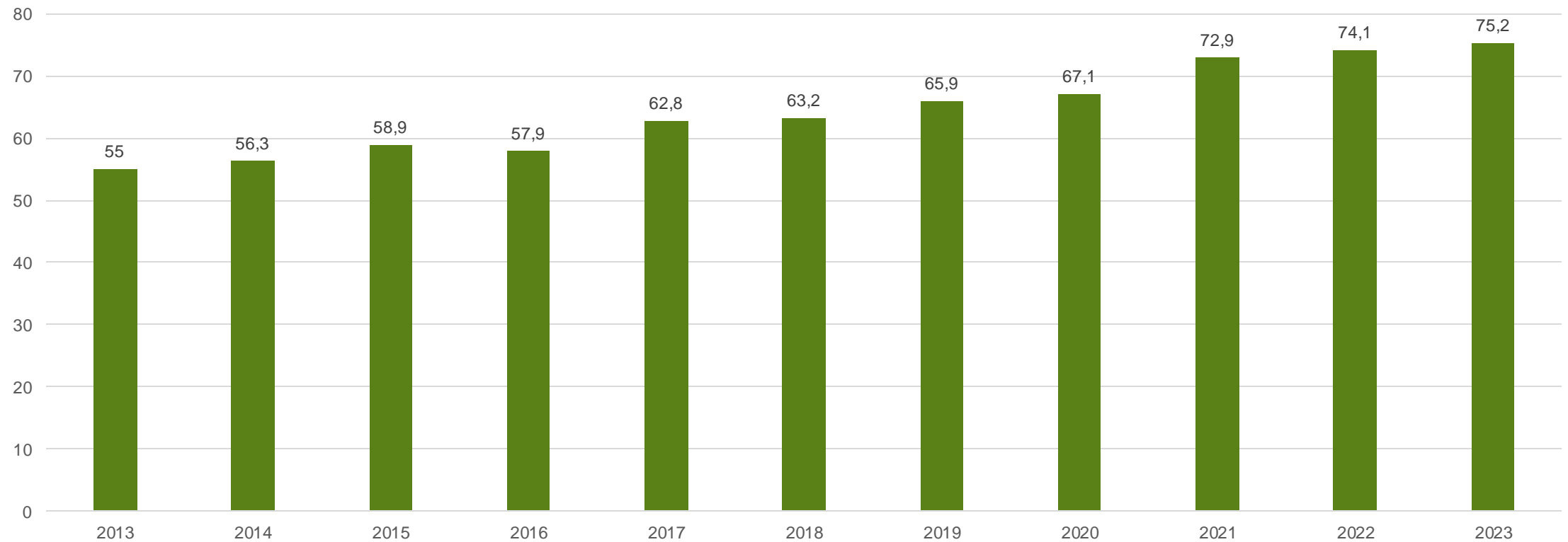
Luomun pinta-alan kehitys Varsinais-Suomessa

- V. 2023 luomusitoumuksia haettiin 371 kpl, joka on 60 kpl vähemmän kuin v. -22 => pudotus noin 12 %
- V. 2023 pinta-ala luomussa on noin 33 000 ha, kun se v. 2022 oli vajaat 35 000 ha => pudotus noin 5%

Luomutilojen keskikoko V-S:ssa 2013-2023

Luomutilojen keskimääräinen koko V-S:ssa, ha

Lisäkoulutuspäivä

- Uusien sitomusehtojen mukainen lisäkoulutuspäivä
 - Luomuperuskurssin vapaavalintainen päivä TAI
 - Neuvo-koulutusta vähintään 3 tuntia
 - Neuvonnassa käytävä läpi luomun tuotantoehtoja, sitomusehtoja ja/tai luomuviljelyä koskevaa koulutusta/neuvontaa (yleinen tukineuvonta ei käy)
 - Suoritettava sitomuskauden aikana
- Sitoumukset, jotka päättyvät vuonna 2024
 - Muistettava käydä sitomusehtojen mukainen koulutuspäivä ennen 30.4.2025
- Todistuksen koulutuksesta voi palauttaa tukihakemuksen liitteenä Vipu-palvelussa

Myyntikasvivaatimus

30 % sitoumusalasta oltava myyntikasveja vuosittain (ei sv-lohkot)

Ei enää erillistä ristiintarkastusta, vaan asian tarkastuksen hoitaa tukilaskenta suoraan tukihakemuksesta (ennen 1. erän maksua)

Jos myyntikasvien pinta-alavaatimus ei täyty, luomukorvausta vähennetään => myyntikasvien puuttuva %-osuus x 1,5

- myyntikasveja puuttuu alle 5% (mutta yli 0%) => tukea vähennetään 5%
- Toistuvasta laiminlyönnistä vähennys tukeen kaksinkertaisena

Rehuntuotantosopimus

- Myyntikasvivaatimuksesta voi vapautua
 - Tuottamalla väh. 50% sitoumusalasta rehua
 - luomukotieläintilalle, jolla on kotieläintilan sitoumus TAI
 - Välitysliikkeelle, joka välittää luomurehua luomukotieläintiloille TAI
 - omille luomukotieläimille (oltava kotieläintilan sitoumus)
- Em. rehuntuotannosta on tehtävä kirjallinen rehuntuotanto- tai viljelysopimus
- Rehuntuotantosopimuksen noudattamatta jättämisestä seuraamus on 30% luomukorvaukseen

Lisäalat sitoumukseen

- Lisäalaa varten ei tarvitse enää hakea uutta sitoumusta
 - Lisäalaa sitoumukselle haetaan peltotukihaun yhteydessä Vipu-palvelussa
 - Lohkojen oltava korvauskelpoisia
 - Lisäaloja voi liittää sitoumukseen, mikäli valtion määrärahatilanne sen sallii (tieto keväällä)
 - Kaikilla tilan lohkoilla noudatettava luomutuotannon ehtoja (myös sitoumuksen ulkopuolella olevilla lohkoilla) pl. osittaisen sitoumuksen lohkot
 - Mikäli ehtoja ei voida lohkolla noudattaa, lohko on jätettävä pois tukihakemukselta

Sitoumusalan poistaminen sitoumukselta

Lohkoja voi siirtää toiselle viljelijälle sitoumuskauden aikana

Voi poistaa alan, joka ei ole enää maatalousmaata, mutta joka jää viljelijän omaan hallintaan (esim. tonttimaa)

Voi vaihtaa korvauskelpoisuuksia lohkojen välillä

=> ei tule seuraamuksia

Sukupolven vaihdos

- Luomusitoumus siirretään jatkajalle, ei uutta 5-v. sitoumusta
- Jatkajalla oltava käytynä luomun peruskoulutus (mikäli jatkaa luomussa)
- Jatkajan ei tarvitse jatkaa luomussa => luopujalle ei tule takaisinperintää

Tämä kuva, tekijä Tuntematon tekijä, käyttöoikeus: CC BY-ND

Sitoumus päättyy

- Ei seuraamuksia, kun sitoumus päättyy ao. syistä
 - Tilan korvauskelpoinen ala jää alle 5 ha peltojen hallinnan siirron vuoksi
 - Puutarhakasvitilalla ala jää alle 1 ha (hallinnan siirron vuoksi)
 - Eläinmäärä laskee alle 5 ey (kotieläintilan sitoumus)
 - Jos sitoumus päätetään muusta syystä => takaisinperintä (pl. ylivoimainen este tai poikkeuksellinen olosuhde)

Sitoumustyyppin vaihto

- Tila voi muuttaa sitoumustyyppiä sitoumusvuoden vaihtuessa
- Kasvinviljelytila => kotieläintila
- Kotieläintila => kasvinviljelytila
 - Kotieläintilalla on pysyttävä luomuvalvonnassa kotieläinten osalta 30.4 asti
- Huomioitava myyntikasvivaatimus

Muutoksia luomun sitoumusehtoihin

- Myyntikasviksi luetaan jatkossa
 - myyntikasveihin kuuluvien viljojen ja palkokasvien seoskasvustot
 - palkokasvien ja öljykasvien seoskasvustot.
 - Korjatun sadon kasvit pitää pystyä erottelemaan toisistaan lajittelulla (vain tuleentuneena korjatut kasvustot)
- Tarhaherneen viljelysopimus
 - Koskee avomaan vihannestilojen luomusitoumusta
 - pitää olla tehtynä viimeistään 15.6
 - Voi tehdä vain luomun valvontajärjestelmään kuuluvan yrityksen kanssa

Muutoksia luomun sitoumusehtoihin

- Päivitä tarvittaessa välitysliikkeen kanssa rehuntuotannosta tekemäsi sopimus.
 - Sopimuksesta pitää käydä ilmi
 - toimitettava tuote on luonnonmukaisesti tuotettua
 - välitysliike kuuluu luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään.
- kosteaviljelyala voidaan hyväksyä sitoumusalaan, jos alalla viljellään ruokohelpeä rehuksi tai kuivikkeeksi.
- Muutokset päivitetään sitoumusehtoihin kevään aikana.

Ajankohtaista

- Luomusitoumusten tietoja on päivitetty tammikuun alusta lähtien
- Luomusitoumusten käsittely vielä kesken johtuen tukisovelluksen ongelmista
- Luomusitoumus päätöksiä ei ole vielä lähetetty
- Luomutuen 2. erä sekä kotieläintilojen korvaus maksetaan toukokuussa

Luomu valvontajärjestelmä

Ajankohtaista 2024

Tarkastusvuosi 2024

- Tarkastuksia tehdään ympärivuotisia
 - Ylimääräiset tarkastukset (pääosin alkuvuonna), eivät korvaa varsinaisia tuotantotarkastuksia
 - 23 kpl kasvi, 22 kpl eläin
 - Varsinaiset tuotantotarkastukset
 - Ennalta ilmoittamattomia 10% kaikista tarkastuksista
 - Pääosa ylimääräisistä tarkastuksista
- Näytteidenotto
 - 10% toimijoista
- Poikkeusluvut
 - Siemenluvut Touko-asiointipalvelun kautta <https://touko.ruokavirasto.fi/>
 - Eläinluvut edelleen paperisena

Ajankohtaista

- Luomu- ja viljelykiertosuunnitelman päivitys
 - ennen tuotantotarkastusta käy läpi, että kaikki on ajan tasalla
 - Ruokaviraston sivuilla luomusuunnitelman mallipohja
<https://www.ruokavirasto.fi/tietoa-meista/asiointi/oppaat-ja-lomakkeet/yritykset/luomun-lomakkeet-ja-ohjeet/>
- Muistiinpanot ajan tasalla
 - tilalle tulevien ja tilalta lähtevien tuotantopanosten tiedot
 - varastotiedot
 - lohkomuistiinpanot
 - eläinten ulkoilu, ruokinta
 - eläinten mahdolliset ostot

Ajankohtaista

- Yhteistyösopimukset kunnossa
 - Alihankintasopimukset
 - Rehuntuotantosopimukset
 - Lannan laajaperäisyyssojimus

- Muutoksista tehtävä kirjallinen ilmoitus luomuvalvontaan
 - Esim. eroaminen, spv, toimijan nimen muutokset

Havaintoja v. 2023 tarkastuksista

- Suurin osa tarkastuksista ok
- Viljelykierto
 - Ensimmäinen vuosi uusilla tuotantoehdoilla
 - Neuvonnallinen, ei huomautuksia
- Eniten poikkeamia
 - Luomusuunnitelman päivitys
 - Mm. riskit ja niiden hallinta puuttui
 - Lannan laajaperäisyys selvityksiä puuttui
 - Varastokirjanpito

Lisätietoja luomutiimiltä / V-S Ely-keskus

- Eila Strang 050-395 2566
- Kitty Enberg 050-395 2583
- Teija Nielsen 050-390 2784
- Kai Alajoki 050-350 9405

(ruotsinkielinen asiakaspalvelu)

Asiointipostilaatikko: luomu.varsinais-suomi@ely-keskus.fi

Luomuinfoja tulossa keväällä <https://maaseutu.fi/>

KIITOS!

